

Reactie van 2MH op recente [antwoorden van de minister 7 mei 2012 n.a.v. kamervragen van Pia Dijkstra \(D66\) op basis van ons persbericht.](#)

In haar Antwoorden op kamervragen van het Kamerlid Dijkstra (D66) over het bericht dat de wachtlijsten voor donororganen explosief zijn gestegen (gedateerd 7 mei 2012), gaat Minister Schippers veelal voorbij aan de kern van de zaak. Zij reageert in de meeste gevallen niet, of slechts oppervlakkig, op de strekking van de vraag. Laat staan op de onderliggende bedoeling daarvan.

Onze algemene reactie op de antwoorden van de minister: Wij zijn blij dat nu voor het eerst de cijfers en doelstelling van het masterplan worden aangehaald in relatie tot discussie over actuele cijfers. Wij hopen dan ook dat dit in toekomstige berichtgeving ook zo zal zijn. Daarom pleiten wij naast Actieve Donor Registratie ook voor hele heldere transparante doelstellingen, waar wij allen op kunnen bouwen. Een van de redenen ons persbericht uit te sturen, was nou juist om de cijfers inzichtelijk te krijgen. Uit de cijfers van de minister blijkt dat er sprake is van een groei van 5%, terwijl dat in het komende jaar minimaal 25% zou moeten zijn ten opzichte het ook door ons genoemde ijkpunt van 2005-2007. Dit benadrukt alleen maar meer het nijpende probleem.

1- Reactie minister op het persbericht van 2MH?

De minister gaat in haar antwoord uitsluitend in op kleine technische onjuistheden in de bewoording van dat persbericht. Zoals het gebruik van 'donoren' in plaats van 'transplantaties'. En de in dit geval onterechte vermelding van donaties bij leven. Maar die onnauwkeurigheden doen niets af aan de feitelijke strekking van dit persbericht. Te weten dat er, ondanks aanzienlijke investeringen, nog steeds weinig is bereikt. En dat hard behoefte bestaat aan een periodieke (meetbare) terugkoppeling naar de concrete doelstellingen uit het Masterplan Orgaandonatie. De minister laat helaas na om expliciet op die strekking te reageren en beperkt zich tot de vormfouten.

2- Oordeel minister over groei actieve wachtlijst in het eerste kwartaal 2012?

Hier verwijst de minister naar haar antwoord op een eerdere kamervraag van Pia Dijkstra over de ontwikkeling van het aantal wachtenden op een orgaan. Toen antwoordde de minister (kort samengevat):

- Dat de wachtlijst geen goede graadmeter is voor de bereikte resultaten op het gebied van orgaandonatie
- Dat een toename van het aantal patiënten op de wachtlijst kan komen door toename van het aantal patiënten met orgaanfalen maar ook door aanpassingen van de criteria die gelden voor plaatsing op de wachtlijst

Per saldo laat de minister na een specifieke uitspraak te doen over de (opmerkelijke) groei van het aantal actieve wachtlijstpatiënten in het eerste kwartaal 2012. Een groei in een kwartaal van 7,4% vinden wij op zijn minst vragen op roepen. Zeker als in de afgelopen jaren het aantal constant rond de 1300 schommelt.

3- Is het zinvol om tijdelijk niet-transplantabele patiënten in het wachtlijstcijfer te begrijpen?

De minister geeft aan het weinig zinvol te vinden om patiënten als wachtenden aan te merken terwijl zij dat feitelijk niet zijn, omdat zij geen transplantatie kunnen ondergaan. Maar het gaat hier wel degelijk om geregistreerde wachtlijstpatiënten. Alleen zijn die op een bepaald moment tijdelijk niet transplantabel, soms alleen maar door een griepje of een verre vakantiereis. Een ouder advies van de Ministers van de Council of Europe (Rec(2001)5, adopted by the Committee of Ministers on 7 march

2001) stelt ook duidelijk dat periodiek inzicht moet worden gegeven in het totaal aantal geregistreerde wachtlijstpatiënten. Op die manier ontstaat een compleet beeld van de wachtlijstproblematiek. En in de huidige praktijk wijkt Nederland daar dus vanaf. In feite bevestigt de minister dat zij deze ongewenste praktijk onderschrijft.

4- *Onderbouwing dat wachtlijst geen goede graadmeter is?*

Het antwoord van de minister voegt weinig toe aan haar antwoord op vraag 2.

5- *Reden achterblijvend aantal transplantaties?*

Op de vraag waarom het aantal transplantaties achterblijft bij de geformuleerde doelstellingen uit het Masterplan Orgaandonatie (2008) antwoordt de minister dat de doelstelling nog niet is gehaald en dat de stijging van het aantal transplantaties momenteel 5,5% bedraagt, nog maar een kleine stap in de richting van de beoogde 25% in 2013. Als reden daarvoor voert zij aan dat het aantal donaties niet is gestegen. De strekking van deze vraag was natuurlijk wat de operationele oorzaak is van de stagnatie van die donaties. Maar daar gaat de minister niet verder op in.

6- *Bereidheid minister om zich aan een stappenplan met concrete doelstellingen en meetmomenten te committeren ?*

Voor haar plannen verwijst de minister naar twee eerdere brieven van haar hand uit de tweede helft van 2011. In de eerste brief licht zij haar beleid op een aantal punten nader toe. In de tweede informeert zij de Kamer over haar besluit ten aanzien van de ziekenhuispilots. Concreet geeft zij daarin aan dat het kabinet vasthoudt aan de eerder gestelde ambitie om het aantal transplantaties te doen toenemen. Echter zonder dat verder te concretiseren met behulp van meetbare doestellingen en meetmomenten. Voor de uitrol van de pilots geeft zij wel een tijdschema, maar zonder daaraan concrete meetbare doelstellingen te koppelen. Impliciet beantwoordt de minister deze vraag dus ontkennend.

7- *Bereidheid minister tot heroverwegen ADR?*

Op de vraag of de huidige teleurstellende resultaten aanleiding geven tot heroverweging van invoering van het ADR, antwoordt de minister ontkennend. Met verwijzing naar een brief van meer dan een jaar geleden, waarin zij met name stelt dat dit een inbreuk op het zelfbeschikkingsrecht zou zijn, die alleen valt te rechtvaardigen als die ontegenzeggelijk een aanzienlijk toename van het aantal donoren oplevert. Het ontbreken van wezenlijke vooruitgang in 2011 heeft de minister kennelijk niet tot andere gedachten gebracht.